

UCHWAŁA NR XVI/108/2016
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 29 marca 2016 r.

w sprawie: przyjęcia „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 – 2018”.

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm.), uchwala się:

§ 1.

Przyjmuje się „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 – 2018”, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
(-)

Jacek Gross

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zapisy ustawy wzmacniają działanie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podniesienia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy.

Głównymi założeniami „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016 – 2018” jest realizacja działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc a także edukacja sprawców przemocy.

**Przewodniczący Rady
(-)**

Jacek Gross

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVI/108/2016
Rady Powiatu
w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 29 marca 2016 r.*

**PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC W RODZINIE
W POWIECIE NOWODWORSKIM
NA LATA 2016-2018**

Nowy Dwór Gdański 2016

Spis treści

WSTĘP.....	2
1.Definicja przemocy	3
1.1.Formy przemocy.....	4
2.Skala zjawiska przemocy domowej w Powiecie Nowodworskim	5
3.Potrzeba realizowania programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim.....	8
4.Założenia programu.....	9
4.1.Cel główny programu	9
4.2.Adresaci programu	11
5.Sposoby oraz metody realizacji programu	12
6.Źródła finansowania.....	14
7.Monitoring.....	14
8.Zagrożenia związane z realizacją programu.....	15
9.Wnioski końcowe	15

WSTĘP

Problematyka przemocy w przeciągu ostatnich dwudziestu lat stała się w krajach zachodnich przedmiotem intensywnych badań, oraz działań terapeutycznych i profilaktycznych. W Polsce dopiero od kilku lat problem przemocy istnieje w świadomości społecznej. Nie tylko mówimy o tym problemie, ale też podejmujemy działania zmierzające do jego wyeliminowania.

Przemoc upokarza, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść oraz pragnienie odwetu, tworząc błędne koło w stosunkach rodzinnych, międzyludzkich, wcześniej czy później wywołując czasem nieodwracalne skutki.

Przemoc, wpływa na całe funkcjonowanie człowieka, na jego procesy emocjonalne, na jego wnętrze, na jego stan umysłu, powodując trwałe zmiany w sposobie i treści myślenia.

W każdym środowisku społecznym napotykamy na akty przemocy, o różnym stopniu nasilenia. Przemoc występuje w szkole, w domu, w mediach, w publikacjach, w czasopiśmie, a nawet na portalach społecznościowych czy na plakatach. Otaczający nas świat jest pełen zachowań przemocowych, które wywołują w nas szok i zdziwienie.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2018, został opracowany, przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Scenariusz do zajęć oraz założenia programu zostały przygotowane na podstawie programu „Education Groups For Men Who Batter-The Duluth Model”. Jednym z głównych założeń programu jest pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie. Uczestnikami niniejszego programu są osoby stosujące przemoc w rodzinie. Prowadzenie zajęć grupowych i spotkań indywidualnych wymaga uczestnictwa dwóch osób, mężczyzny i kobiety. Pokazuje to współpracę oraz daje możliwość przedstawienia punktu widzenia kobiety. Ponadto zapobiega przekształceniu się spotkania w typowo męskie.

Realizatorem „Programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2018” jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim oraz leżący w jego strukturach Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

1. Definicja przemocy

W środowisku społecznym nie ma jednoznacznego określenia zjawiska przemocy. Historycznie przemoc była uważana za dopuszczalny sposób sprawowania władzy i kontrolowania przez dorosłych w stosunku do ich krewnych oraz osób od nich zależnych (domowników, czy służby). Zamiast potępiać akty przemocy, usiłowano na gruncie prawa i polityki społecznej wprowadzić rozróżnienie pomiędzy przemocą akceptowaną społecznie, „normalną” a niedopuszczalnym „nadużyciem” przemocy w rodzinie.

Obecnie przemoc jest różnie interpretowana przez społeczeństwo. Istnieje wiele definicji przemocy, z których zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: **PRZEMOC W RODZINIE** stanowi jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polsce przyjmuje definicję, iż przemoc domowa, jest to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

W programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie będziemy się posługiwali definicją, iż przemoc to każda próba narzucenia własnej woli, drugiej osobie.

1.1. Formy przemocy

Zjawisko przemocy to nie tylko akty przewagi fizycznej, istnieje szereg zachowań, które można zidentyfikować, jako formy przemocy. Do najczęściej występujących form przemocy należą:

- **Przemoc fizyczna** - jest najbardziej powszechną i okrutną formą przemocy, towarzyszy jej złość, agresja i furia. Furia to niepohamowany wybuch złości i gniewu, zaburzająca tkwiące w człowieku bariery. Przemoc fizyczna ma wywołać w ofierze lęk lub stanowić dla niej karę za złamanie reguł ustanowionych przez osobę stosującą przemoc. Przemoc fizyczna to między innymi popychanie, klapsy, uderzenie ręką, ciągnięcie za włosy, wykręcanie rąk, kopanie, uderzenie pięścią, bicie przedmiotem, oparzenie, pchnięcie nożem, postrzelenie;
- **Przemoc seksualna** - jest to nadużycie seksualne, czyli kontakty seksualne bez przyzwolenia, jak również, wszelkie formy wykorzystania seksualnego. Przemoc seksualna to wymuszanie kontaktów seksualnych przez atakowanie intymnych części ciała, zmuszanie do oglądania pornografii, zmuszanie do przyglądania się stosunkom seksualnym i wiele innych;
- **Przemoc psychiczna** - słowne lub niewerbalne groźby użycia przemocy wobec osoby lub tego, co do niej należy, ten rodzaj przemocy przejawia się m. in. w zastraszaniu, poniżaniu, ubliżaniu, szantażowaniu itp.;
- **Przemoc ekonomiczna/materialna** - odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, ale również niszczenie przedmiotów i tym podobne.
- **Zaniedbywanie** - sytuacje, w których najbardziej podstawowe potrzeby dziecka (wyżywienie, ubranie, higiena, ochrona, bezpieczeństwo, wychowanie i opieka medyczna) nie są zaspokajane przez osoby za to odpowiedzialne.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) nakłada na organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te realizowane są w oparciu o przepisy określone w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1234, z późn. zm.).

W odniesieniu do przemocy możemy, a nawet powinniśmy podejmować działania zmierzające do wyeliminowania zjawisk przemocowych w środowiskach społecznych.

2. Skala zjawiska przemocy domowej w Powiecie Nowodworskim

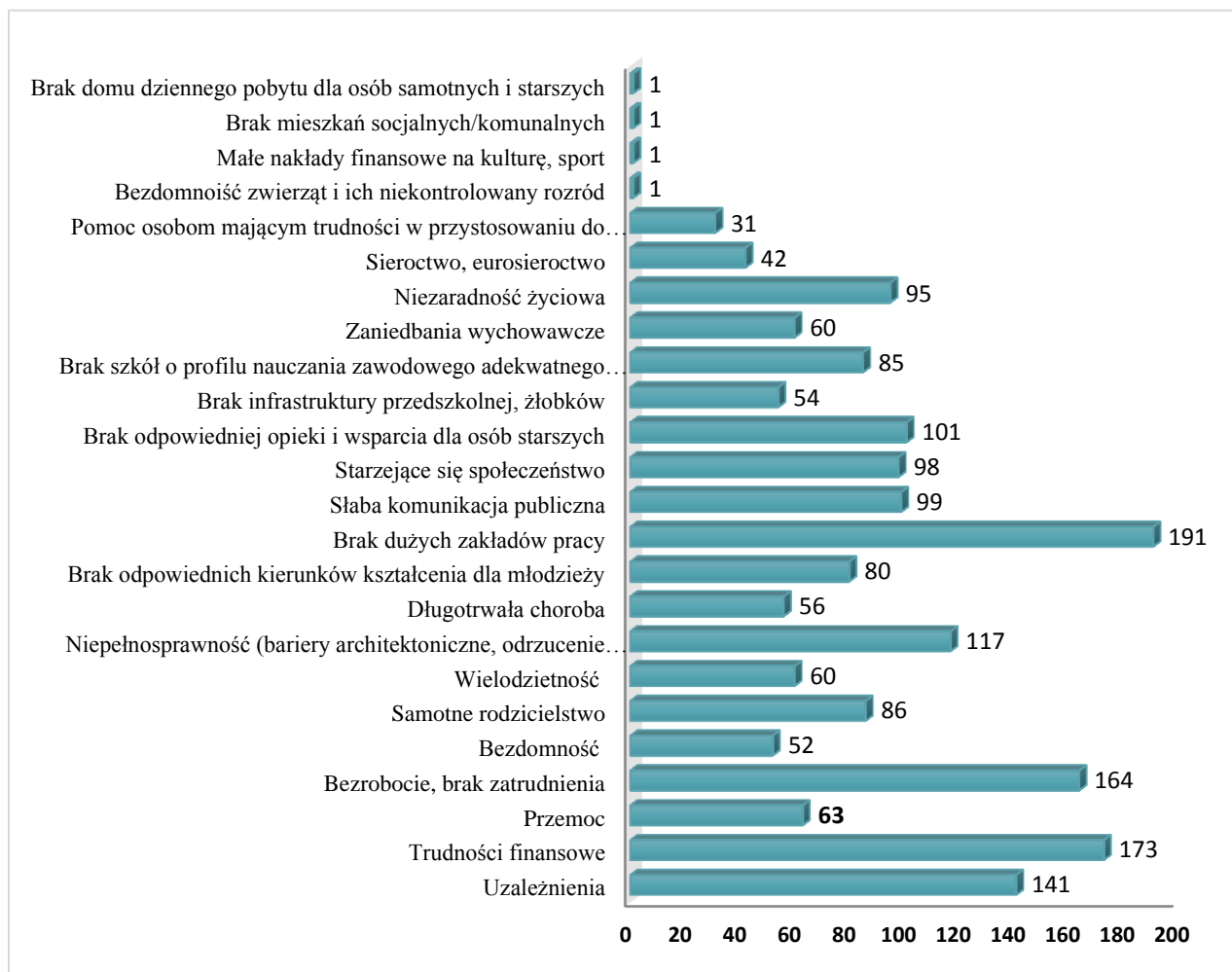
Przemoc domowa obejmuje krzywdzone dzieci, współmałżonków lub partnerów, osoby bezradne, niepełnosprawne, czy wreszcie osoby starsze.

W celu zdiagnozowania problemów społecznych występujących na terenie Powiatu Nowodworskiego przeprowadzono badanie, dzięki któremu można było określić skalę zjawiska przemocy na naszym terenie.

Badania te były przeprowadzone na potrzeby tworzenia „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”. Do opracowania niniejszego programu zostały wykorzystane niektóre dane uzyskane w wyniku wspomnianych badań.

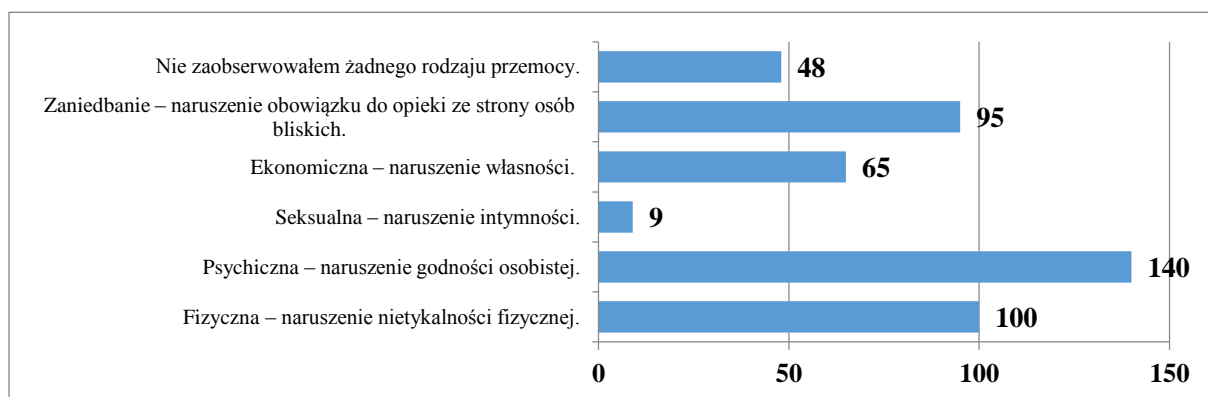
Wykres 1. Rodzaje zjawisk występujące na terenie Powiatu Nowodworskiego według ankietowanych

Źródło: Badanie własne PCPR w Nowym Dworze Gdańskim

Ankietowani uznali, iż przemoc, jest jednym ze zjawisk występujących na terenie Powiatu Nowodworskiego. Zaskakującym jest jednak fakt, iż według badanych nie należy ono do najczęściej spotykanych. Przyczyn, dla których ankietowani tak uważają może być wiele. Jedną z nich mogą być naleciałości kulturowe, bądź brak świadomości społecznej na temat występowania tego zjawiska. Dlatego istotne jest nie tylko zapobieganie przemocy, ale przede wszystkim profilaktyka w tym kierunku.

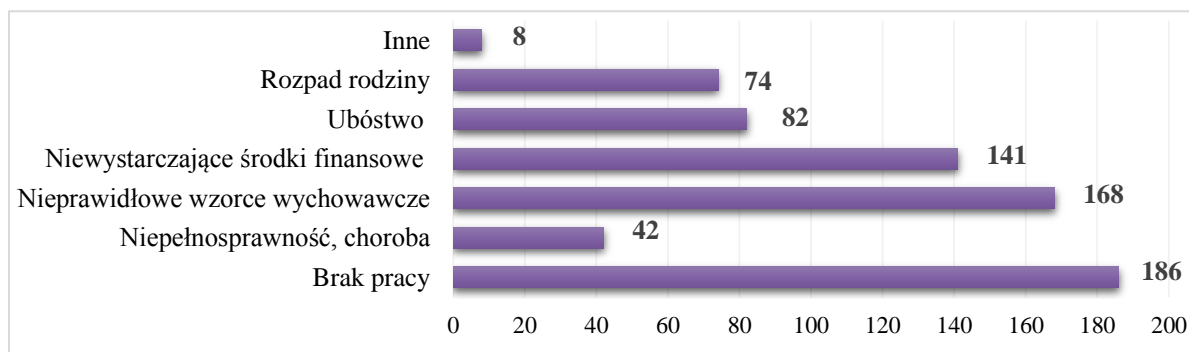
Wykres2. Rodzaje przemocy obserwowane przez ankietowanych w obrębie swojego środowiska (szkoły, pracy, miejsca zamieszkania, innych)

Źródło: Badanie własne PCPR w Nowym Dworze Gdańskim

Mieszkańcy Powiatu wskazali, iż najczęściej występującą formą przemocy, jest zjawisko przemocy psychicznej. Kolejną równie zauważalną formą przemocy jest również przemoc fizyczna, na którą wskazuje 100 ankietowanych. Z pośród wymienionych odpowiedzi istotna w naszym badaniu, była ocena ankietowanych na temat przemocy poprzez zaniedbanie. Z tego rodzaju formą przemocy spotkało się 95 ankietowanych. Przemoc ekonomiczna jest zauważalna przez 65 mieszkańców Powiatu Nowodworskiego. Z pośród pięciu wskazanych form stosowania przemocy ankietowani wskazali, że najrzadziej występującą formą jest przemoc seksualna. Jedynie 48 ankietowanych nie zaobserwowało żadnej z wskazanych form przemocy w rodzinie.

Wykres3. Przyczyna występowania przemocy na terenie naszego Powiatu

Źródło: Badanie własne PCPR w Nowym Dworze Gdańskim

Dla ankietowanych do najczęściej pojawiających się przyczyn występowania przemocy, jest bezrobocie, które wskazało 186 badanych. Innym równie ważnym czynnikiem występowania przemocy w rodzinie okazały się nieprawidłowo przekazywane wzorce wychowawcze. Brak, lub też niewystarczające środki finansowe stanowi przyczynę dla 141 ankietowanych mieszkańców Powiatu Nowodworskiego. Ubóstwo stanowi przyczynę występowania zjawiska, dla 82 ankietowanych. Kolejnym czynnikiem, który według ankietowanych może wpłynąć na występowanie przemocy w rodzinie jest rozpad rodziny. Taka odpowiedź wskazało 74 ankietowanych. Niepełnosprawność, czy też występowanie chorób w rodzinie stanowi przyczynę występowania przemocy dla 42 osób wypełniających kwestionariusz ankiety. Najmniej liczną grupę ankietowanych stanowią osoby, które wskazały inne przyczyny występowania przemocy w rodzinie.

3.Potrzeba realizowania programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na organy administracji rządowej zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań realizowanych przez Powiat należy opracowywanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Potrzeba opracowania programu wynika zarówno z realizacji zadań nałożonych na Powiat, jak i obecnej sytuacji środowisk społecznych zamieszkujących Powiat Nowodworski.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, opracowało „Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2016-2018” na podstawie założeń programu „Education Groups For Men Who Batter-The Duluth Model”.

Program dla osób stosujących przemoc obejmuje zakres działań nakierowanych na jednostkę, które powinny być realizowane niezwykle delikatnie i precyzyjnie. Ważne jest przygotowanie zarówno merytoryczne, jak i również techniczne. Wszelkie etapy oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, obejmują swym zakresem działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne, ukierunkowane na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko stosowania

przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

4.Założenia programu

Przeprowadzając analizę istoty problemu przemocy w rodzinie, pomoc instytucjonalna w zakresie przeciwdziałaniu zjawisku przemocy jest nakierowana głównie na jej ofiary. Jednak źródłem problemu w rodzinie, w której dochodzi do zjawisk przemocy, jest osoba stosująca przemoc. Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc stanowi jedynie uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych w stosunku do tych osób.

W część teoretycznej założeniem programu jest przede wszystkim przekazanie szeroko pojętej wiedzy dotyczącej przemocy. Natomiast część korekcyjna skoncentrowana jest na zdobyciu umiejętności niestosowania przemocy, treningu umiejętności społecznych i asertywności oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów i korzystania w pełni ze wsparcia społecznego.

4.1.Cel główny programu

Cel główny to efekt nadrzędny, który przyświeca każdemu działaniu. Stanowi on priorytetowy element w każdym programie.

Należy podkreślić, iż zasadniczym celem programu będzie korygowanie zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową, aby powstrzymać i zakończyć zjawisko przemocy.

Realizatorzy programu zakładają podjęcie działań nakierowanych na:

1. Wyjaśnienie osobie stosującej przemoc, czym jest zjawisko przemocy;
2. Uświadomienie uczestnikowi programu, jego zachowań wobec członków rodziny;
3. Zmianę postawy w zakresie agresji fizycznej i psychicznej;
4. Nabycie wiedzy na temat zniekształconych przekonań i wyobrażeń dotyczących interakcji rodzinnych;
5. Zwiększenie poczucia odpowiedzialności za własne czyny;

6. Nabycie umiejętności radzenia sobie z problemem w sposób adekwatny do zaistniałych okoliczności;
7. Poznanie zasad współżycia społecznego.

W żadnym przypadku program nie przewiduje i nie akceptuje sytuacji i zachowań, które mogłyby akceptować współodpowiedzialność osoby krzywdzonej za przemoc wobec niej stosowaną.

Cele szczegółowe w programie są wytycznymi, nakreślającymi kierunek działań do zrealizowania celu głównego. Są one osiąmane poprzez konkretne działania uzależnione od zasobów grupy biorącej udział w programie oraz siły poszczególnych jej członków.

Cele szczegółowe:

1. Uświadomienie osobie stosującej przemoc, czym jest przemoc;
2. Uświadomienie odpowiedzialności prawnej i moralnej za popełnione czyny przemocowe;
3. Nabycie świadomości własnych zachowań przemocowych wobec bliskich;
4. Rozpoznanie przez uczestnika sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe;
5. Opracowanie „Planu Bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy;
6. Nabycie nowych umiejętności służących rozwiązaniu konfliktów i sporów w rodzinie bez użycia agresji;
7. Nauka umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, uczenie się korzystania z pomocy innych;
8. Nauka umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć;
9. Promowanie zdrowego stylu życia.

4.2. Adresaci programu

Program korekcyjno - edukacyjny adresowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie. Nabór uczestników prowadzony będzie w oparciu o indywidualną sytuację każdego z uczestników. Jednakże do programu kwalifikowane będą w szczególności:

1. Osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z art. 201, art. 207 § 1 Kodeksu karnego (przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece), lub inne przeciwko rodzinie stwierdzające sprawstwo przemocy;
2. Osoby warunkowo zwalniane z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, jak i korzystające z warunkowego zawieszenia jej wykonania;
3. Osoby w rodzinach, których wdrożono procedurę niebieskiej karty;
4. Osoby, które wyrażą dobrowolną chęć wzięcia udziału w programie.

Nabór do programu:

Czas realizacji „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim” obejmuje okres dwóch lat. Jednakże realizatorzy programu nie wskazują czasookresu, w którym prowadzony będzie nabór uczestników. W każdym okresie czasu w ciągu wspomnianych lat uczestnik może zgłosić się do programu. Można, więc wnioskować, iż grupa uczestników będzie grupą otwartą, co ważne jest w przypadku osób, które mogłyby stracić motywację do wzięcia udziału w programie. Ponadto ważna jest:

1. Indywidualna decyzja o uczestnictwie w programie;
2. Zobowiązanie uczestnika do uczestnictwa w programie.

Warunkiem przyjęcia do programu jest bezsporne uznanie przez uczestnika programu faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

Adresatami programu nie mogą być osoby chore psychicznie, nałogowi hazardziści, bądź osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków, które nie przeszły terapii uzależnień.

Warunki uczestnictwa w programie:

1. Udział w rozmowie kwalifikacyjnej dotyczącej sytuacji rodzinnej, prawnej, zdrowotnej i zawodowej osoby stosującej przemoc w rodzinie;
2. Złożenie wymaganych oświadczeń;
3. Uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy;
4. Zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny;
5. Zobowiązanie się do zachowania bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego w trakcie uczestnictwa w zajęciach;
6. Pisemna zgoda na udział w programie;
7. Podpisanie kontraktu;
8. Wypełnienie ankiet „*Historia przemocy*” oraz ankiety końcowej;
9. Obecność na wszystkich sesjach.

5.Sposoby oraz metody realizacji programu

Etapy realizacji programu:

Etap I - rekrutacja do programu;

Etap II - spotkania indywidualne oraz grupowe, odbywające się zgodnie z ustalonym harmonogramem, których celem jest przekazywanie treści edukacyjnych i korekcyjnych,

- Zajęcia grupowe prowadzone w obecności terapeutów mężczyzny i kobiety,
- W trakcie zajęć grupowych będą wykorzystywane następujące metody pracy: poznawcze i behawioralne, w tym - psychoedukacja, praca na kwestionariuszach, wizualizacje, odgrywanie scenek, psychodrama, dialog sokratejski;

Etap III - ocena rezultatów programu: sesje indywidualne.

Spotkania będą prowadzone przez specjalistów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim, psychologa, pracownika socjalnego. Harmonogram zajęć obowiązuje spotkania grupowe oraz indywidualne.

Zajęcia z uczestnikami:

Planowane spotkania z uczestnikami będą odbywać się nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim według ustalonego harmonogramu.

W części merytorycznej realizatorzy skupią się przede wszystkim na:

1. Wyjaśnieniu, czym jest zjawisko przemocy oraz jakie są formy przemocy;
2. Analizie przyczyn stosowania przemocy;
3. Uświadomieniu faktu stosowania przemocy, jako zjawiska kontroli;
4. Uświadomieniu, w jaki sposób przemoc wpływa na związki partnerskie;
5. Przekazaniu informacji dotyczących funkcjonowania rodziny oraz uświadomienie pozytywnych postaw rodzicielskich;
6. Wyjaśnieniu definicji zastraszania;
7. Wyjaśnieniu mechanizmów zaprzeczenia, minimalizowania problemu, wyparcia;
8. Pokazaniu sprawcy jak radzić sobie z trudnymi emocjami;
9. Uświadomienie znaczenia o roli emocji w życiu człowieka;
10. W jaki sposób można radzić sobie ze stresem;
11. Znaczenia poczucia własnej wartości w komunikacji interpersonalnej;
12. Uwrażliwieniu na innych - doskonalenie kontaktu i aktywnego słuchania,
13. Uświadamianiu lęków i przezwyciężanie ich, „dlaczego boimy się zmian?”;
14. Zrozumieniu, czym jest szczęście i co mnie uszczęśliwia;
15. Próbie podejmowania decyzji – poczucie odpowiedzialności w życiu człowieka.

W części praktycznej podjęte działania obejmą:

1. Odgrywanie scenek, odwrócone odgrywanie ról;
2. Ocena zachowań związanych z przemocą na spotkaniach grupowych przez uczestników programu;
3. Określenie dobrych oraz złych stron każdego z uczestników;
4. Testy psychologiczne;
5. Dyskusja z uczestnikami na temat szukania rozwiązań wolnych od przemocy.

Zarówno część merytoryczna, jak i praktyczna mają na celu wypracowanie określonych standardów zachowań u sprawców przemocy.

Efekty podejmowanych działań mają za zadanie:

1. Uświadomienie osobie stosującej przemoc, czym jest przemoc oraz zjawiska przemocowe wobec bliskich;
2. Rozpoznawanie przez sprawcę sygnałów własnych zachowań zapowiadających stosowanie przemocy;
3. Nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych;
4. Nauczenie nowych metod rozwiązywania konfliktów bez używania agresji;
5. Pozyskanie umiejętności wyrażania swoich uczuć oraz pragnień wobec partnera.

6. Źródła finansowania

Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie opracowany został dla potrzeb mieszkańców Powiatu Nowodworskiego. Opracowanie oraz realizacja leży w kompetencji pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Przeznaczone środki na ten cel obejmują zasoby własne jednostki organizacyjnej Powiatu.

7. Monitoring

Zasadniczym warunkiem osiągnięcia zamierzonych efektów wynikających z realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego jest sprecyzowanie odpowiednio dopasowanych do określonej grupy beneficjentów ich potrzeb.

Osoby dopuszczające się przemocy domowej należą do specyficznej grupy odbiorców. Zakładając osiągnięcie zamierzonego celu, musimy określić odpowiednio kierunek i sposoby realizacji podejmowanych przez nas działań. Podczas realizacji programu nasze założenia oraz metody, jakie zamierzamy wdrożyć mogą okazać się mało skuteczne. Dlatego ważnym jest, aby każde działanie oraz jego efektywność były monitorowane przez realizatorów programu, zarówno w czasie jego trwania, jak i w okresie po jego zakończeniu.

Monitorowanie w każdym przypadku nakierowane będzie w szczególności na:

1. Analizę osiągnięć uczestników programu, w stosunku do zakładanych rezultatów;
2. Analizę zachowań dotyczących stosowania przemocy w czasie trwania programu oraz po jego realizacji;
3. Przeanalizowaniu zachodzących zmian w postawach osób uczestniczących w programie w stosunku do członków ich rodzin.

8. Zagrożenia związane z realizacją programu

„Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2018” jest kolejną edycją programu realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż osoby stosujące przemoc w rodzinie niechętnie zgłaszały się do udziału w programie. Główną przyczyną, dla której uczestnicy stawiali opór, był fakt, iż osoby te nie były świadome występowania u nich zachowań przemocowych, niechętnie opowiadały o swoich problemach, obawiały się krytyki ze strony innych uczestników, czy osób prowadzących zajęcia.

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie niesie za sobą zagrożenia, wynikające ze specyfiki pracy z osobą stosującą przemoc. Poza tym prawidłowa realizacja programu może być zakłócona poprzez:

- 1. Brak wewnętrznej motywacji uczestników do zmiany swoich zachowań;**
- 2. Migracje uczestników programu;**
- 3. Uzależnienia uczestników programu.**

9. Wnioski końcowe

„Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Nowodworskim na lata 2016-2018” umożliwia osobom stosującym przemoc stworzenie dogodnych warunków w pracy nad zmianą swoich zachowań. Przyjmując założenie, że każdy z uczestników będzie systematycznie uczestniczył w spotkaniach, można

przypuszczać, że nastąpi korekta zachowań impulsywnych czy agresywnych. Ponadto ważnym jest, aby po zakończeniu programu nadal prowadzić monitoring rodziny, w której występowało zjawisko przemocy. Powodzenie realizacji zakładanych rezultatów zależy przede wszystkim od indywidualnego podejścia każdego z uczestników, w szczególności od motywacji do zmiany zachowań przemocowych. Dlatego tak istotne jest, aby uczestnicy programu uznali, iż stosują przemoc. W innym wypadku udział takiej osoby w programie jest bezzasadny.

Osoby uczestniczące w programie zdobędą wiedzę na temat zjawisk przemocy oraz emocji im towarzyszących w sytuacjach przemocowych. Ważne jest, aby osoby stosujące przemoc w rodzinie nabyły umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach bez używania siły fizycznej, psychicznej, czy jakiegokolwiek innej.

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi integralną część „Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026”.